

[Tholstrup.]

monopolet i at blive en kendsgerning ved at stemme for det stillede ændringsforslag.

Ministeren for handel, industri og søfart (Krag): Jeg må fraråde de ærede medlemmer at stemme for det af retsforbundet stillede ændringsforslag, først og fremmest af den grund, at det vil virke meget uøkonomisk og indebære en risiko for en fordyrelse af sukkerproduktionen.

Såfremt retsforbundets ændringsforslag blev gennemført, ville det formentlig medføre, at roeavl blev spredt i langt højere grad ud over landet end nu, og dette måtte naturnødvendigt medføre nogle store og bekostelige transporter. Disse transporter ville samfundøkonomisk være en ganske unødvendig udgift, som ville belaste samfundets samlede omkostningsniveau.

Hertil kunne man fra retsforbundets side sige, at det behøvede ikke at give sig udtryk i roeprisen. Roeprisen skulle være den samme, hvadenten roerne kom fjernt fra eller nær fra, og så måtte det være de pågældende landmænds, de pågældende dyrkeres egen sag, om de mente at kunne bære de høje transportomkostninger eller ikke. Dette kan i teorien og på papiret lyde såre skønt, men der er næppe tvivl om, at hvis man fik store distrikter med en betydelig roeavl på fjernliggende områder, hvor dyrkerne blev belastet med høje transportomkostninger, ville det før eller siden blive inddraget i forhandlingerne om roeprisen og uvægerligt, således som denne erfaringsmæssigt bliver fastsat, medføre et tryk i opadgående retning og fordyre sukkeret for forbrugerne. Man kunne tilføje, at det ikke er givet, at man på fjernere arealer kunne dyrke roer, der er lige så gode som dem, der dyrkes nær ved sukkerfabrikkerne. Det er vel rigtigt, at roeudbyttet pr. arealenhed kan være lige så godt, men fabrikernes erfaring med hensyn til de fjernere distrikter, f. eks. omkring Kolding og Assens, viser, at der er en væsentlig lavere polarisation, og dette vil selvfølgelig også være tilfældet for de nordlige distrikter i Jylland, hvilket atter betyder en fordyrelse af sukkerproduktionen.

Endelig kunne man tilføje en ting mere, nemlig at retsforbundets forslag måske på trods af det, jeg her har sagt — som jeg dog vil mene må være afgørende —, kunne have været en diskussion værd, såfremt man stod overfor at skulle påbegynde dyrkning af sukkerroer og sukkerfabrikation, men sagen er den, at vi nu har dyrkerne

nær ved fabrikkerne, hvor dyrkerne har bekostet et stort apparat, som altså delvis ville stå ledigt hen; det ville betyde en omkostningsmæssig belastning og samfundsmæssigt et tab, hvis apparatet ikke kunne udnyttes. Langtidskontrakter, som det ærede medlem hr. Tholstrup taler så meget om, har, såvidt jeg har kunnet erfare, ingen interesse hverken for dyrkerne eller for fabrikkerne.

Til slut skulle jeg måske også bemærke for at gøre billedet fuldstændigt, at man må være klar over, at hvis man gennemførte retsforbundets forslag, ville man få arealtegninger, der gik inflation i. Man ville ikke få ærlige tegninger i den forstand, at den enkelte dyrker ville nøjes med at tegne sig for det areal, han er indstillet på at dyrke. Han ville regne med, at han ville blive skåret ned til 10 pct., og så tegner han det tidobbelte areal af, hvad han har tænkt sig at dyrke; det ville være uønskeligt. Det sidste, jeg har sagt, er naturligvis kun sidebemærkninger; det væsentligste for mig er, at retsforbundets forslag ville gøre sukkerproduktionen dyrere, ville være uøkonomisk både privatøkonomisk og samfundøkonomisk set.

Ordføreren (Poul Hansen [Kalundborg]): På et kort møde i udvalget om sukkerloven i går blev det ærede medlem hr. Tholstrups ændringsforslag drøftet, og alle de øvrige partiets repræsentanter var enige om at afvise forslaget under henvisning til de argumenter, som den højtærede handelsminister nu har fremsat. Jeg skal derfor anbefale, at man ved afstemningen stemmer imod ændringsforslaget.

Aksel Larsen: Jeg vil være tilfreds, hvis det ærede medlem hr. Tholstrup kan give mig nogle oplysninger om, hvorledes ændringsforslaget skal forstås. Forslaget pålægger ministeren pligt til at drage omsorg for, at enhver landmand får adgang til at deltage i produktionen. Med andre ord skal ministeren, hvis forslaget vedtages, sørge for, at landmændene i Hjørring amt får adgang til at deltage i leveringen af sukkerroer til sukkerfabrikkerne, der som bekendt ligger noget langt fra Hjørring amt.

Jeg vil gerne have at vide, hvorledes forslagsstilleren tænker sig dette praktiseret, for jeg synes ikke, man har lov til at stille et forslag, medmindre man kan forklare, at det også er praktisk gennemførligt. Jeg kan ikke se, det er praktisk